

Dosarul nr. 2ra-820/23
2-19206010-01-2ra-12062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Mitrofan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Budăi, G. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Aurel Bordos,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea pe Acțiuni "Termoelectrica" împotriva lui Aurel Bordos, Bordos
Elena, intervenient accesoriu Primăria or. Durlești cu privire la înlăturarea
obstacolelor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2023, prin care s-a
respins apelul declarat de Aurel Bordos și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, din 01 noiembrie 2022,

c o n s t a ț ă:

La 30 decembrie 2019, S.A. "Termoelectrica" a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Aurel Bordos, intervenient accesoriu Primăria or. Durlești
cu privire la înlăturarea obstacolelor și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivare a indicat că, în urma unui control efectuat de către reprezentanții
S.A. "Termoelectrica" în or. Durlești, mun. Chișinău, au fost constatate lucrări de
construcție a unui garaj capital cu fundament din beton armat, în zona de protecție
a rețelelor termice supraterane cu diametrul de 300 mm pe adresa, or. Durlești,
str. Burebista, 1A, teren cu nr. cadastral XXX a cărui investitor este Aurel
Bordos.

Faptul dat este confirmat prin procesul-verbal de cercetare nr. 85-106 din 29
martie 2019, întocmit de reprezentanții S.A. "Termoelectrica" în prezența
investitorului și a arhitectului Primăriei or. Durlești- A. Durleștean.

Reclamantul a invocat că, certificatul de urbanism nr. 63/18 din 07 iunie
2018 și autorizația de construire nr. 114/18 din 04 decembrie 2018 au fost
eliberate la cererea lui Bordos Aurel, în baza documentației de proiect nr.
04.06/2018-PG din iunie 2018 elaborat de către S.R.L. "Bra-Group".

Construirea garajului este efectuată cu ignorarea prevederilor actelor
normative în vigoare, fapt prin care sunt încălcate drepturile întreprinderii
energetice privind accesul la descoperirea, deservirea și exploatarea conductelor
termice, inclusiv plasează întreprinderea în imposibilitatea de a-și onora

obligățiile față de consumatori, de înlăturare operativă și eficientă a situațiilor de avariere, în corespundere cu pct.36 și pct.54 din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.1998 și în corespundere cu pct. 4, 64, 65 Regulamentul ANRE privind furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 23 din 26 ianuarie 2017.

Reclamantul a susținut că, în situația dată, au fost încălcate și cerințele specificate în documentul normativ NCM G.04.07:2014 „Rețelele termice”, aprobat prin ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nr.202 din 31 decembrie 2014 (M.O. nr.22-28 din 30 ianuarie 2015), care în Tabelul A.2 ”Pozarea subterană a rețelelor termice” stabilește că, distanța pe orizontală de la rețelele termice supraterane cu diametrul de 200-500 mm, până la clădirile de locuit și publice, necesită a fi nu mai mică de 20 m.

Potrivit pct.4 al certificatului de urbanism nr. 63/18 din 07 iunie 2018 este prevăzut că actul administrativ,, ...va prevedea în proiect coordonarea instanțelor de resort, cu respectarea cerințelor ecologice și de protecție contra incendiilor.

Va prevedea strămutarea traseului de canalizare pentru asigurarea rezistenței clădirii și se va coordona cu S.A. „Apă-Canal Chișinău”, S.A. „Termocom” conform normelor în vigoare până la emiterea autorizației de construire”.

Reclamantul a reiterat că, în anul 2018, pârâțul a depus la „Termoelectrica” S.A. cererea nr. B576 din 28 iunie 2018 și cererea nr. B-971 din 24 octombrie 2018 - cereri prin care a solicitat coordonarea proiectului de execuție, cu plan general pentru garaj nr.04.06/2018-PG elaborat de „Bra-Group” SRL.

Ambele solicitări au fost examinate și prin răspunsurile nr. 79/602dt din 20 august 2018 și nr.79/773dt din 20 noiembrie 2018, „Termoelectrica” S.A. a informat solicitantul, că întru respectarea cadrului legislativ și normativ în vigoare, poate reveni la coordonarea proiectului respectiv, doar după reorganizarea rețelelor termice supraterane, în baza condițiilor tehnice elaborate de către reclamant la solicitarea beneficiarului.

Astfel, construcția garajului capital din str. Burebista, 1A, or. Durlăști (nr. cadastral XXX) nu a fost coordonată/avizată cu întreprinderea energetică „Termoelectrica” S.A., iar prin aflarea acestuia în zona de protecție a traseului termic, se exclude accesul reprezentanților și a echipamentului tehnic a întreprinderii energetice la rețelele termice în vederea descoperirii, deservirii și exploatării acestora.

Or, presiunea și temperatura înaltă a apei din rețele prezintă un pericol sporit pentru viața și sănătatea persoanelor.

Construcția garajului a avut loc cu încălcarea clauzelor certificatului de urbanism nr. 63/18 din 07 iunie 2018 și a autorizației de construire nr. 114/18 din 04 decembrie 2018 eliberată de Primăria or. Durlăști.

În acest sens, la 16 aprilie 2019 „Termoelectrica” S.A. a expediat în adresa pârâțului reclamația nr. 79/254vdg din 15 aprilie 2019 prin care a solicitat suspendarea imediată a lucrărilor de construcție a garajului capital și reamenajarea teritoriului din str. Burebista, 1A, or. Durlăști, (nr. cadastral XXX) cu crearea zonei de protecție a rețelelor termice supraterane în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare.

Deși a fost expediată reclamația nominalizată, lucrările de construcție a garajului în zona de protecție a rețelelor termice din str. Burebista, 1A, (nr. cadastral XXX) or. Durlești, mun. Chișinău au continuat, ceea ce are ca efect reducerea fiabilității furnizării energiei termice și/sau pune în pericol nu doar persoanele, ci și bunurile ori mediul.

Prin cererea de chemare în judecată concretizată depusă la 04 noiembrie 2021, S.A. "Termoelectrica" a indicat ca participant la proces Primăria or. Durlești, în calitate de intervenient accesoriu.

Reclamantul a solicitat, obligarea părților de a înlătura, prin demolare, obiectivul cu destinație mixtă (garaj) din str. Burebista, 1A, or. Durlești, mun. Chișinău, nr. cadastral XXX, cu crearea zonei de protecție a rețelelor termice, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 noiembrie 2022, cererea de chemare în judecată depusă de S.A. "Termoelectrica" împotriva lui Aurel Bordos, Bordos Elena, intervenient accesoriu Primăria or. Durlești cu privire la înlăturarea obstacolelor și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă.

S-au obligat părțile Aurel Bordos și Elena Bordos de a înlătura, prin demolare obiectivul cu destinație mixtă (garaj) din str. Burebista, 1A, or. Durlești, mun. Chișinău, (nr. cadastral XXX), cu crearea zonei de protecție a rețelelor termice.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Aurel Bordos și Elena Bordos în contul statului suma de 100 lei (o sută lei), cu titlul de taxă de stat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 02 noiembrie 2022, Aurel Bordos a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 01 noiembrie 2022 și adoptarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2023, s-a respins apelul declarat de Aurel Bordos și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 noiembrie 2022.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, construcția garajului capital din str. Burebista, 1A, or. Durlești, nu a fost coordonată/avizată cu întreprinderea energetică „Termoelectrica” S.A, iar prin aflarea acestuia în zona de protecție a traseului termic, se exclude accesul reprezentanților și a echipamentului tehnic a întreprinderii energetice la rețelele termice în vederea descoperirii, deservirii și exploatarea acestora.

Potrivit Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09 aprilie 1998, este necesară crearea zonelor de protecție în jurul țevilor de înaltă tensiune, pentru protejarea vieții și sănătății altor persoane, bunuri în caz de accident.

Instanța de apel a reținut că în cazul de față, rețelele termice supraterane erau deja instalate la momentul procurării terenului de către Aurel Bordos, iar acesta cunoștea despre existența acestora precum și despre condițiile înscrise în pct.4 al certificatului de urbanism care urmau a fi respectate de către beneficiarul Aurel Bordos.

Astfel, Aurel Bordos, la procurarea acestui teren urma să își asume necesitatea respectării procedurii prevăzute pentru construirea garajului.

Construirea garajului a fost efectuată cu ignorarea prevederilor actelor normative în vigoare, fapt prin care sunt încălcate drepturile întreprinderii energetice privind accesul la descoperirea, deservirea și exploatarea conductelor termice, inclusiv plasează întreprinderea în imposibilitatea de a-și onora obligațiile față de consumatori, de înlăturare operativă și eficientă a situațiilor de avariere, în corespundere cu pct.36 și pct.54 din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.1998 și în corespundere cu pct. 4, 64, 65 Regulamentul ANRE privind furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 23 din 26.01.2017.

La 23 mai 2023, Aurel Bordos a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2023 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, și emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivare a susținut că, instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat eronat legea cu privire la energetică nr.174 din 21 septembrie 2017, Regulamentul cu privire la furnizoarea și utilizarea energiei termice.

Prevederile și normele legale aplicate au fost interpretate doar sub aspectul drepturilor S.A. „Termoelectrica”, pretinse a fi încălcate de către recurent. Instanțele au evitat să facă referire și să dea apreciere drepturilor recurentului privind construcția garajului pe terenul său privat.

La examinarea cauzei, instanțele inferioare nu au aplicat Legea care trebuia să fie aplicată și anume Legea privind autorizarea lucrărilor de construcție nr.163 din 09 iulie 2010.

Lucrările au fost efectuate în baza autorizației de construcție, care este actul în temeiul căruia a dispus de dreptul de a începe lucrările de construcție, iar S.A. „Termoelectrica” nu a contestat autorizația.

Prin soluția emisă de instanțele ierarhic inferioare s-a încălcat dreptul recurentului privind protecția proprietății prevăzute de art.46 din Convenție și art.1 Protocolul 1 CEDO.

Astfel, instanța de apel a emis o decizie cu încălcarea normelor de drept material, interpretând eronat legea, dând o apreciere arbitrară probelor.

La 12 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursului, explicându-le dreptul de a depune referință, intimații recepționând recursul contra, fapt confirmat prin avizele de recepție de la fila dosarului 56-58 Vol. II.

Prin referința depusă la 14 iulie 2023, S.A. „Termoelectrica” a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând netemeinicia recursului declarat de Aurel Bordos.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 23 martie 2023.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc anexat la fila dosarului 42, Vol. II decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2023 a fost notificată părților la 06 aprilie 2023 prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Aurel Bordos împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2023, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Aurel Bordos, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Aurel Bordos, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Aurel Bordos, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Aurel Bordos, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Aurel Bordos împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc